Európai Parlament
2019-2024

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság
Az elnök

30.8.2023

Johan Van Overtveldt úr
elnök
Költségvetési Bizottság
BRÜSSZEL

Tárgy: Vélemény a Költségvetési Bizottság 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló időközi jelentéséről (2023/0201R(APP))

Tisztelt Elnök Úr!

A fent említett eljárás keretében a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság azt a feladatot kapta, hogy nyilvánítson véleményt az Ön bizottsága számára. A bizottság 2023. július 13-án írásbeli eljárás keretében úgy határozott, hogy levél formájában nyilvánít véleményt.

A Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság 2023. augusztus 30-i ülésén megvizsgálta a kérdést[1]. Ugyanezen az ülésen a bizottság úgy határozott, hogy felkéri a Költségvetési Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy időközi jelentésébe foglalja bele az alábbi javaslatokat.

Tisztelettel:

Robert Biedroń

[1] A zárószavazáson jelen voltak: Robert Biedroń (elnök), Andżelika Anna Możdżanowska, Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Rosa Estaràs Ferragut, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Pernille Weiss, Karen Melchior, María Soraya Rodríguez Ramos, Irène Tolleret, Heléne Fritzon, Predrag Fred Matić, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Evelyn Regner, Vera Tax, Kira Marie Peter-Hansen, Sylwia Spurek (alelnök), Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión, Christine Anderson, Annika Bruna, Sandra Pereira.

JAVASLATOK

A. mivel a nemek közötti egyenlőség és az egyenlőtlenségek felszámolása az Unió alapját képező központi értékek, és mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 8. cikke rögzíti, hogy az Unió valamennyi tevékenységének folytatása során törekszik a nemek közötti egyenlőség és a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése előmozdítására;

B. mivel a Parlament többször is sürgette a Bizottságot, hogy mozdítsa elő és biztosítsa a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítése, a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezés és a nemi szempontú hatásvizsgálatok alkalmazását valamennyi uniós szakpolitikai területen;

C. mivel a költségvetések soha nem semlegesek nemi szempontból, és ezért azokat a kezdetektől fogva a nemek közötti egyenlőség céljával kell kidolgozni; mivel az adatok azt mutatják, hogy minden válság aránytalan hatást gyakorol a nőkre és lányokra, amint az az Unió előtt álló jelenlegi válságok során is megfigyelhető; és mivel Oroszország Ukrajna elleni háborúja és a Covid-válság utóhatása a nemek közötti egyenlőséget figyelembe vevő választ igényel;

1. üdvözli a Bizottságnak a 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret félidős felülvizsgálatáról szóló közleményét; elismeri, hogy foglalkozni kell az Oroszország háborúja által Ukrajnára gyakorolt következmények pénzügyi hatásaival és a Covid-válság utóhatásaival; kiemeli, hogy az uniós költségvetés nem járulhat hozzá a nemek közötti egyenlőtlenségekhez és nem táplálhatja a gyűlöletet, ezért felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja meg az uniós forrásokban részesülő kedvezményezettek alapvető küldetését, és tartsa vissza a finanszírozást azoktól a szereplőktől, akik az uniós forrásokat az emberi jogok, különösen a nők jogai és a nemek közötti egyenlőség terén visszalépések elérésére kívánják felhasználni; hangsúlyozza, hogy a félidős felülvizsgálat lehetőséget kínál a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítésére és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő költségvetés-tervezésre vonatkozó uniós megközelítés hiányosságainak kezelésére, amit a pénzügyi folyamat szerves részének kell tekinteni, lehetővé téve a források leghatékonyabb elosztását;

2. üdvözli a nemek közötti egyenlőséggel kapcsolatos kiadások nyomon követésére szolgáló új módszertan iránti kötelezettségvállalás ismételt megerősítését és e célkitűzések 2023-tól történő kísérleti érvényesítését; kiemeli, hogy a jelenlegi értékelés szerint a programok többsége képes lehet hozzájárulni a nemek közötti egyenlőséghez, ami a finanszírozás többségének felel meg (0 pont, a költségvetés 73%-a), szemben azokkal, amelyek vagy elsődleges célkitűzésként (2 pont, a költségvetés 2%-a) vagy fontos célkitűzésként (1 pont, a költségvetés 9%-a) ténylegesen hozzájárulnak a nemek közötti egyenlőséghez[2]; kiemeli az összes program és kiadás hatékony és a nemek közötti egyenlőség szempontját figyelembe vevő felülvizsgálatának fontosságát, amely lehetővé teszi, hogy szükség esetén kiigazításokra kerüljön sor a nemek közötti

[2] https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/eu-budget/performance-and-reporting/horizontal-priorities/gender-equality-mainstreaming_en
https://commission.europa.eu/system/files/2023-06/SWD_2023_336_1_EN_autre_document_travail_service_part1_v4.pdf, 48. o.

egyenlőség uniós költségvetésben való általános érvényesítéséről szóló, 10/2021. sz. számvevőszéki különjelentéssel[3] összhangban;

3. sürgeti a Bizottságot, hogy növelje azon költségvetési sorok és programok finanszírozását, amelyek esetében a nemek közötti egyenlőség elsődleges vagy fontos célkitűzés, mint például a nemi alapú erőszak valamennyi formája elleni küzdelmet célzó Daphne ág, valamint a Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek program egyenlőséget, jogokat és a nemek közötti egyenlőséget előmozdító ága, „az EU az egészségért” program, az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) és az olyan külső cselekvési programok, mint a Szomszédsági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszköz (Globális Európa) és az ENSZ Reflektorfény kezdeményezése;

4. felhívja a Bizottságot, hogy növelje a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézetének költségvetését annak biztosítása érdekében, hogy az intézet elegendő forrással rendelkezzen megbízatásának teljesítéséhez, beleértve a tagállamoknak nyújtott technikai segítségnyújtást is, tekintettel a növekvő sürgősségre és az intézet által a nemek közötti egyenlőség általános érvényesítéséhez nyújtott technikai támogatás iránti igényre;

5. ismételten aggodalmának ad hangot a nemek közötti egyenlőség és az alapvető jogok – többek között a szexuális és reprodukciós egészség és jogok – ellen az Unión belül elkövetett támadásokkal kapcsolatban, és kéri, hogy különítsenek el finanszírozást e visszaesés és a dezinformáció kezelésére, valamint a nők jogait védő civil társadalmi szervezetek támogatására, beleértve azokat is, amelyek határokon átnyúló szolgáltatások révén megkönnyítik a biztonságos és jogszerű abortuszhoz való hozzáférést, mely szolgáltatások garantálják a nők alapvető jogát a testük feletti ellenőrzéshez;

6. kitart amellett, hogy a nőknek és a férfiaknak egyenlő mértékben kell részesülniük a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből, különösen azzal a céllal, hogy csökkentsük a nemek között az Unión belül jelenleg is fennálló 13%-os bérszakadékot.

[3] https://www.eca.europa.eu/hu/publications?did=58678